

Ochrona środowiska

2026-02-02

Dokończenie walki o czyste powietrze w Krakowie, monitoring i ochrona rzek, przyspieszenie programu termomodernizacji budynków użyteczności publicznej, ale też dbałość o bezpieczeństwo energetyczne i odnawialne źródła energii - to tylko wybrane postulaty, które będziemy realizować w zakresie ochrony środowiska.

Dokończymy walkę o czyste powietrze w Krakowie

Dzięki przyjęciu Ustawy Metropolitalnej uzyskamy środki na likwidację „kopciuchów” w gminach ościennych i ograniczenie smogu napływającego do Krakowa z „obwarzanka”.

Stopień realizacji zadania

Kraków będzie kontynuował działania w zakresie ">Podjęte zostały rozmowy w ramach Metropolii Krakowskiej na temat ograniczenia emisji napływowej z gmin ościennych. Przedstawiony został wykaz postulatów samorządowych do rządu w sprawie działań na rzecz poprawy jakości powietrza. Kontynuowane są dotąd realizowane programy dotacyjne, m.in. „Ciepłe Mieszkanie”, Program Rozwoju Odnawialnych Źródeł Energii, Program termomodernizacji budynków jednorodzinnych dla Miasta Krakowa, Program termomodernizacji budynków wielorodzinnych na terenie Miasta Krakowa.

Czyste rzeki

Wprowadzimy monitoring i czynną ochronę wód powierzchniowych na terenie miasta i będziemy współpracować w tym obszarze z gminami ościennymi.

Stopień realizacji zadania

Kraków podjął działania zmierzające do zabezpieczenia odpowiednich środków finansowych w budżecie na stworzenie systemu monitoringu krakowskich rzek. Szczegółowa lokalizacja punktów monitorujących oraz sprecyzowanie wymagań technicznych dla aparatury pomiarowej będą możliwe po rozpoczęciu prac projektowych, uwzględniających m.in. sposób korzystania z wód oraz zagospodarowanie i przeznaczenie terenu. Równocześnie Miasto dba o utrzymanie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej poprzez systematyczne czyszczenie kanalizacji, wpustów deszczowych oraz separatorów, a także poprzez likwidację nielegalnych podłączeń przyłączy sanitarnych do kanalizacji opadowej, co znacząco ogranicza ryzyko zanieczyszczeń i poprawia efektywność działania systemu. Termin wdrożenia elementów monitoringu jest uzależniony od dostępności środków finansowych Gminy Miejskiej Kraków oraz współpracy z partnerami branżowymi (Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska). Miasto ściśle współpracuje z tą instytucją w tym zakresie.

**Magiczny
Kraków**

Przyspieszymy program termomodernizacji placówek miejskich

Z wykorzystaniem środków z budżetu państwa przyspieszymy program termomodernizacji budynków użyteczności publicznej i budynków wielorodzinnych. Wydzielimy osobny budżet na termomodernizację placówek oświatowych. Dzięki temu zdecydowanie zmniejszymy zużycie energii cieplnej i elektrycznej, a także koszty bieżące.

Stopień realizacji zadania

Program termomodernizacji budynków miejskich jest prowadzony systematycznie od kilku lat. Obecnie zarówno Zarząd Budynków Komunalnych w Krakowie jak i Miejskie Centrum Obsługi Oświaty mają opracowane projekty i prowadzą prace termomodernizacyjne wybranych budynków mieszkalnych oraz użyteczności publicznej, w tym szkół. Złożone zostały również wnioski o dotację z możliwych źródeł finansowania, w zakresie wykonania prac termomodernizacyjnych kolejnych obiektów w latach przyszłych. Pierwsze wnioski zostały już zaakceptowane i uzyskane zostanie dofinansowanie do termomodernizacji 15 budynków mieszkalnych, dzięki czemu możliwe będzie przyspieszenie działań w tym obszarze.

Zadbamy o bezpieczeństwo energetyczne Krakowa

Będziemy wspierać energetykę rozproszoną i społeczną, w tym tworzenie społeczności energetycznych. Musimy również oszczędzać energię, w tym celu wprowadzimy m.in. program wymiany sodowych opraw oświetleniowych na ledowe.

Stopień realizacji zadania

Miasto prowadzi konsekwentną politykę na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego. Prowadzone są rozmowy z dostawcami i dystrybutorami energii, aby wdrażane rozwiązania odpowiadały wymaganiom stawianym efektywnie energetycznym systemom oraz zapewniały stabilne i bezpieczne dostawy energii dla mieszkańców. Trwają także prace nad dokumentem pn. „Plan działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu” (SECAP), który pokazuje niezbędne działania redukujące emisje gazów cieplarnianych.

Szczególne znaczenie mają projekty innowacyjne. Miasto przygotowuje się do realizacji odwiertu Kraków GT-1, który otworzy możliwość wykorzystania wód geotermalnych jako lokalnego odnawialnego źródła energii. Powstały także koncepcje rozwoju społeczności energetycznych – pierwsza dla spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych (obejmująca m.in. części wspólne budynków i lokale usługowe), a druga dla obiektów należących do Gminy Miejskiej Kraków, takich jak szkoły, przedszkola, żłobki czy Domy Pomocy Społecznej.

Ważnym elementem jest również modernizacja oświetlenia ulicznego wraz z wdrażaniem rozwiązań typu Smart City. Uzupełnieniem działań jest realizacja układów kompensacji mocy

biernej w budynkach użyteczności publicznej, co zwiększa efektywność energetyczną i niezawodność systemu.

Dzięki tym inicjatywom Kraków systematycznie wzmacnia swoją odporność energetyczną, inwestując w nowoczesne technologie i tworząc warunki do bezpiecznych i stabilnych dostaw energii.

Postawimy na odnawialne źródła energii

Miasto powinno inwestować w odnawialne źródła energii, w szczególności fotowoltaikę. Wiemy, jak wykorzystać w tym celu dodatkowe środki z Krajowego Planu Odbudowy. Miejskie spółki, które posiadają największy potencjał do instalacji naziemnych i dachowych instalacji, mogłyby samodzielnie generować energię na własny użytek. W perspektywie kilku lat cała inwestycja ma duże szanse na zwrot poniesionych kosztów.

Stopień realizacji zadania

Miasto sukcesywnie inwestuje w odnawialne źródła energii również w sektorze prywatnym. Od początku roku 2025 w ramach Programu Rozwoju OZE zrealizowano 263 inwestycji na łączną kwotę 4 017 957,65 zł, w ramach których zainstalowano: 104 instalacji fotowoltaicznych, 21 instalacji kolektorów słonecznych, 55 powietrznych pomp ciepła oraz 2 gruntowych pomp ciepła, 53 systemów zarządzania energią, 119 magazynów energii, 82 stacji ładowania pojazdów elektrycznych.

Dodatkowo rozliczono 34 inwestycje w ramach programu termomodernizacji budynków jednorodzinnych na kwotę 829 041,12 zł oraz 9 umów w programie „Ciepłe Mieszkanie” o łącznej wartości 1 088 083,62 zł.

Równolegle realizowane są działania inwestycyjne w obiektach należących do Gminy Miejskiej Kraków. W sektorze oświaty zakończono termomodernizację jednego budynku, natomiast w dwóch kolejnych trwają prace termomodernizacyjne, w ramach których montowane są instalacje fotowoltaiczne. Instalacje PV przewidziane są również w ramach ośmiu inwestycji związanych z budową nowych oraz rozbudową istniejących jednostek oświatowych. Przy opracowywaniu dokumentacji dla kolejnych obiektów, w miarę możliwości technicznych, uwzględniany jest montaż paneli fotowoltaicznych. Jednocześnie przeprowadzono postępowanie przetargowe i wyłoniono wykonawcę na dostawę, montaż oraz uruchomienie mikroinstalacji fotowoltaicznych o mocy do 50 kW na dachach budynków użyteczności publicznej, tj. Szkoły Podstawowej nr 53 w Krakowie oraz Nowohuckiego Centrum Kultury, z planowanym terminem zawarcia umowy w grudniu 2025 r.

Realizowana jest także budowa farmy fotowoltaicznej o mocy ok. 500 kWp na terenie Oczyszczalni Ścieków Kujawy, obejmującej m.in. panele fotowoltaiczne, falowniki oraz infrastrukturę elektroenergetyczną. Inwestycja ta stanowi element działań podejmowanych przez miasto w zakresie rozwoju odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze technicznej.

Równolegle przygotowano dokumenty do wszczęcia postępowania dotyczącego wykonania układów kompensacji mocy biernej dla ośmiu obiektów należących do Gminy Miejskiej Kraków.

Opracujemy miejskie standardy nasadzeń i ochrony drzew w procesach inwestycyjnych

Stworzymy standardy ochrony zieleni w procesach inwestycyjnych jako odpowiedź na współczesne zagrożenia zieleni w Krakowie związane z intensywnym rozwojem zabudowy. Wypracujemy model rozwiązań, które umożliwią zachowanie zieleni na terenie inwestycyjnym, w szczególności jak największej liczby drzew i krzewów.

Standardy będą obejmować trzy etapy procesu inwestycyjnego:

- przygotowanie inwestycji (zamówienia)
- projektowanie inwestycji
- wykonanie inwestycji.

Stopień realizacji zadania

26 lutego 2024 r. Zarządzeniem Prezydenta Miasta Krakowa nr 591/2024 wprowadzono „Szczegółowe zasady ochrony drzew w inwestycjach na terenie GMK”, które określają standardy ochrony zieleni w procesach inwestycyjnych.

Włączymy suwerenność żywnościową do strategii rozwoju Krakowa

Będziemy realizować postulaty wynikające z priorytetowego celu dążenia do suwerenności żywieniowej poprzez realne działania, tj. zabezpieczenie odpowiedniej infrastruktury pod sklepy, bazy i hale targowe oraz wyznaczenie przestrzeni do handlu bezpośredniego.

Stopień realizacji zadania

Kontynuacja realizacji zapisów „Paktu mediolańskiego” oraz prac nad aktualizacją Strategii Rozwoju Krakowa 2030, gdzie postulat włączenia suwerenności żywnościowej zostanie uwzględniony. Jedno z miejskich targowisk – Unitarg – znajdujące się na podobszarze rewitalizacji „Grzegórzki-Wesoła” nawiązało współpracę z Uniwersytetem Jagiellońskim i realizuje program, którego celem jest pokazanie na mapie punktów na targowisku gdzie można zaopatrzyć się w owoce, warzywa, nabiał, wędliny, przetwory, pieczywo, kwiaty oraz produkty regionalne i inne. W celu zwiększania dostępności do zdrowej i świeżej żywności, na terenie parku im. Walerego Eljasza-Radzikowskiego odbyło się pierwsze „pop-upowe” targowisko. Kolejne wydarzenie w tym samym miejscu odbyło się pod koniec września.